

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel L.

ZATURDAG den 20sten SEPTEMBER 1862.

N°. 38.

FRISCHE LUCHT.

(Uit het Handelsblad.)

Onder de behoeften des levens, welke voor den mensch onontbeerlyk zyn, indien hy gezond wil wezen, bekleedt frissche lucht de allereerste plaats. Uit dien hoofde wordt in de natuur niets in zoo overruime hoeveelheid aangetroffen, als deze voor den mensch zoo hoog noodige frissche lucht. En zonderlinge tegenstelling uit wanbegrippen en vooroordeelen ontstaan, er is byna niets waaraan vele menschen in onze zoogenaamde beschaafde maatschappij groter gebrek ondervinden, dan aan hetgeen men zoo goedkoop mogelyk, dat wil zeggen voor niets kan verkrygen, namelyk zuivere lucht. Onze woningen zyn meendeels derwyze ingerigt, dat wy zelden frissche lucht inademen gedurende den tyd, welken wy er in doorbrengen, en het ergste kwaad hierby is, dat zoo weinigen de zaak van het ware standpunt bezien.

Welligt zullen sommige onzer lezers ons van overdryving, misschien van erger nog dan dit beschuldigen. Toch zyn wy overtuigd, dat wy de waarheid spreken en dat zy, die aanvankelyk met ons in gevoelen verschillen, by eenig nadenken zullen toestemmen, dat zy de zaak verkeerd hebben begrepen.

Bewust van zyne meerderheid, ziet de Europeaan zoo niet met verachting, althans met medelyden neêr op zyn bruinen of zwarten natuurgenoot en niet te min overtreft deze hem menigwerf, niet in geleerdheid, maar in de practische rigting zyners levenswyze.

In het noorden der Vereenigde Staten worden de overblyfselen aangetroffen van vier Indiaansche stammen, vroeger talryk en magtig, thans tot een klein getal zaamgesmolten, dat zich heeft vereenigd en bekend is onder den naam van de Vier Natien. Zy hebben hunne zwerfende levenswyze van voorheen vaarwel gezegd; zy zyn landbouwers geworden en hebben, als natuurlyk gevolg daarvan, eene vaste woonplaats gekozen. Vele gewoonten en gebruiken hebben zy van hunne blanke naburen overgenomen. zy hebben zelfs houten woningen voor zich gebouwd, maar tot heden zyn deze woningen slechts aan drie zyden gesloten; de vierde blijft open. Het is een roodhuid schier onmogelyk zich op te sluiten binnen de enge ruimte, tusschen vier wanden beperkt. Gaan wy evenwel eenige eeuwen in de geschiedenis terug, dan zullen wy iets dergelyks in Europa aantreffen, want slechts zeer langzaam is men in der tyd aan het gebruik van vensterruiten gewoon geraakt. Aan de kinderen van hen, die eenmaal achter vensterruiten ter wereld waren gekomen, heeft het allengs minder moeite gekost om de meer of minder bedompte kamerlucht in te ademen dan met hunne ouders het geval was geweest, en aan de kinderen van de achterkleinkinderen dier eerst bedoelde kinderen zal het nog minder inspanning hebben gekost om zich aan dergelyken onnatuurlyken toestand te gewennen en zoo voortgaande zyn wy eindelyk in onze dagen terecht gekomen, waarin de zaken ten dezen opzichte nog veel verkeerder gaan dan vroeger, omdat wy meer binnenshuis leven dan onze voorouders.

Op die wyze is eindelyk het tegenwoordige geslacht ontstaan, hetwelk van begrip is, dat "de ramen der kamers alléén by fraai weder behooren te worden geopend", en dat by minder gunstige weergesteldheid "zich in gemoeide overtuigd houdt op voldoende wyze voor de gezondheid te hebben zorg gedragen, wanneer de ramen der woon- en slaapvertrekken zyn geopend gebleven, zoo lang er in wordt geschuijerd geveegd, om ze zindelyk te maken, dat wil zeggen, zoo lang het stof en de organische zelfstandigheden, ontstaan door uitademing, afscheiding der huid, enz., welke zich op huisraad, andere voorwerpen en den vloer, hadden nedergelegd of aan de wanden hadden gehecht, van daar zyn verwyderd en aan den dampkring in het vertrek al die schadelijke zelfstandigheden zyn medegedeeld, waardoor

de reukzenuwen en de longen zoo pynlyk worden aangedaan, terwyl de ramen weldra weder zorgvuldig worden gesloten, zoodra dit uitstoffen, hetwelk men schoonmaken noemt, is afgeloopen; op die wyze is een geslacht ontstaan, dat van oordeel is genoeg voor de instandhouding der gezondheid te hebben verigt, al heeft het in den winter gedurende vieren-twintig uren niet eene enkele maal frissche lucht ingeademd; een geslacht by hetwelk men, wat het meerendeel der individuen betreft, geen blos op de wangen ziet verschynen, dat allengs nietiger, krachtelloozer schynt te worden en dat by al zyne groote geleerdheid, by al zyne gewaande en wezenlyke kennis der natuurwetenschappen het ware begrip der ademhaling, deze zoo hoogst gewigtige functie in het leven, heeft verloren.

Niet eensklaps is het mogelyk de verkeerde begrippen, welke ten dezen opzichte hebben wortel geschoten, weg te nemen of uit te roeijen; dit kan slechts langzamerhand, slechts van lieverlede geschieden. Wy willen echter hartelyk hopen, dat er minder tyd zal gevorderd worden om de verkeerde gewoonten te doen afleggen en gezonde beginselen daarover in de plaats te stellen, in een woord een anderen toestand dan thans bestaat te doen geboren worden, dan er verlopen is sedert de dwaasheden, welke wy willen bestryden, zyn ingeslopen; anders zouden er eeuwen moeten voorby gaan, alvorens dat gewenschte tydstip aanbreekt.

Wil men de zaak by het regte einde aanvatten, dan behoort men met de jeugd te beginnen; aan de kinderen moet men juiste begrippen daaromtrent inprenten, en van de zes uren, welke zy per dag in de school doorbrengen, behoort men een half uur af te zonderen, om hen reeds in hunne vroege levensjaren met de eenvoudigste beginselen der gezondheidsleer bekend te maken.

Uit de school moeten de kinderen de zucht en de gewoonte om de frissche lucht in te ademen in de ouderlyke woning overbrengen. In de school behooren zy met het nuttige en voordelige daarvan voor de gezondheid derwyze bekend te worden gemaakt, dat zy de bevooroordeelden op dit punt kunnen te regt wyzen; dat zy de dwaze aanmerkingen daartegen gemaakt, weten te beantwoorden. Is het eenmaal zoo ver gekomen, dat men betere denkbeelden omtrent deze gewigtige aangelegenheid heeft doen ontstaan, dan is de zaak reeds half gewonnen, want het nadenken zal dan als van zelf komen, en de zege van het ware beginsel is boven allen twyfel verheven.

Laat ons thans het ademhalingproces in zyne gevolgen tot de ons omringende lucht eenigzins van naderby beschouwen, om op die wyze de dringende noodzakelykheid van voortdurende luchtverversching in onze woonhuizen en vertrekken des te meer in het oog te doen vallen.

Een volwassen mensch verbruikt per uur 20 kubiek voet lucht, of met andere woorden: 20 kubiek voet lucht wordt door de ademhaling by een volwassen mensch in den tyd van een uur in de longen gebragt. Ten einde te waken, dat de hoeveelheid koolzuur in de uitgeademde lucht niet hooger styge dan 1 pCt., moet er 80 kubiek voet versche lucht in den tyd van een uur bygevoegd worden. Maar daarmee is nog weinig gewonnen, want om de genoemde hoeveelheid lucht voor de ademhaling geschikt te doen blyven, derhalve gedurende één uur tyds eene gezonde lucht in de longen te brengen, is het noodig dat er eene vyfvoudige hoeveelheid, dat is 400 kubiek voet versche lucht aan worde toegevoegd. Hieruit volgt derhalve, dat een volwassen mensch in den tyd van een uur ongeveer 500 kubiek voet lucht voor de ademhaling ongeschikt maakt. Indien men nu slechts deze eenvoudige beginselen in aanmerking neemt, en zich dan in gedachten verplaatst in een schoolgebouw, alwaar byv. vyftig knapen byeenzitten, van welken sommigen de kiemen in zich be-

vatten van tering, pokken of andere ziekten, en waar aan ieder hunner eene oppervlakte van 10 vierkante voet is ingeruimd by eene hoogte van het gebouw van 15 voet, zoodat zy elk 150 kubiek voet lucht voor hunne ademhaling hebben, wat moet daarvan dan toch wel het natuurlyke gevolg zyn, wanneer zy drie en meer uren achtereên in dergelyk lokaal doorbrengen? In welken toestand moet de lucht in dergelyk schoolgebouw zyn gebragt, en hoe ver zal zy dan zyn gedaald beneden het peil, waarop de lucht behoort te staan, welke voor de ademhaling geschikt mag gerekend worden?

By het verbranden van een pond olie wordt de zuurstof verbrinkt aanwezig in 13 kubiek voet versche lucht; by het verbranden van één kubiek voet gas wordt de zuurstof verteerd, aanwezig in 10 kubiek voet zuivere dampkringslucht. Daarenboven ontstaat by de verbranding van olie en vooral van gas eene aanmerkelyke hoeveelheid koolzuur, welke in het laatste geval veilig op een kubiek voet mag geschat worden.

Om een lokaal te ventileren, dat wil zeggen, om de daarin aanwezige lucht voortdurend voor de ademhaling geschikt te doen zyn, zoodat derhalve de schadelijke bestanddeelen zich daarin nimmer derwyze ophoopen, dat zy eenige nadeelige werking kunnen uitoefenen, daartoe worden gelyk reeds van zelf spreekt twee bewerkingen gevorderd: de bedorven lucht moet er uit verwyderd en versche dampkringslucht daarin toegelaten worden.

De lucht is in den hoogsten graad veerkrachtig; hoe meer zy wordt te zamen gedrukt, des te meer poogt zy zich uit te zetten. Nemen wy nu enkel deze eigenschap in aanmerking, dan zal het gevolg daarvan zyn, dat elk luchtdeeltje op het naast daaraan grenzende eene gelyke drukking zal uitoefenen als van den anderen kant daarop wordt uitgeoefend. Wordt de lucht door de eene of andere oorzaak hier of elders meer zaamgedrukt, dat wil zeggen wordt zy digter, dan zal zy met meer veerkracht zich uitzetten, de mindere drukking door de omringende lucht er op uitgeoefend, spoedig overwinnen, het evenwigt zal zyn verbroken en dit zal niet hersteld worden, dan nadat de dampkring in het rond eene gelyke digtheid bezit. Past men nu deze leer toe op hetgeen door velen wordt gehouden als een geschikt middel om luchtverversching te doen plaats grypen, dan zal men al aanstonds ontwaren, dat het ter hand genomen middel niet aan het doel kan beantwoorden. Wat toch gebeurt er wanneer men tot verversching der lucht in eene kamer een raam open? Er zal eene zekere hoeveelheid lucht naar binnen of naar buiten dringen, naar mate de dampkring in of buiten het vertrek het digtst is. Deze beweging zal zoo lang aanhouden tot dat het evenwigt is hersteld. Gemakkelyk laat zich begrypen, dat hiertoe slechts weinige oogenblikken worden vereischt; in het eene geval zal dus een gering gedeelte der lucht, vroeger in het vertrek aanwezig en die voor de ademhaling niet meer geschikt was, door versche lucht zyn vervangen, en in het andere min gunstige geval is een gedeelte der in het vertrek aanwezige lucht naar buiten gedrongen, zonder dat andere en wel versche lucht daarvan de plaats heeft ingenomen.

In geen geval echter hebben hare bestanddeelen die verandering ondergaan, welke vereischt werd, en tot welk einde gebruik is gemaakt van het besproken middel.

De oorzaak hiervan is deze: om de lucht binnen eene besloten ruimte te ververschen is het noodig, dat twee openingen worden gemaakt, eene om de versche lucht in te laten, de andere om de meer of minder bedorven lucht door te verwyderen. Weinig beter en voor de personen, die zich in het vertrek bevinden, stellig veel schadelijker dan het eerstbedoelde zoogenaamde ventilatiemiddel, is het openen van een raam in het voorgedeelte en een ander of eene deur in het achtergedeelte

van het vertrek, dewyl daardoor byna uitsluitend togt ontstaat, welke in den regel op den toestand der lucht in het overige gedeelte der besloten ruimte weinig invloed uitoefent, maar des te schadelijker werkt op de huid en het zenuwgestel dergenen, die daaraan zyn blootgesteld.

Het beginsel, waarop elk ventilatie-stelsel behoort te steunen, is de eigenschap dat door warmte de lucht zich uitzet en ligter wordt en daardoor opstijgt. Hiervan laat zich tevens de tweede grondregel van elk dergelyk stelsel aanwyzende, namelijk dat er twee openingen behooren te worden aangebragt op verschillende hoogten, namelijk eene in de nabijheid der zoldering en de andere naby den vloer. De eerste strekt om de warme lucht uit te laten, de benedenopening om de versche buitenlucht te doen binnendringen. Indien beide openingen in denzelfden wand zyn aangebragt, dan ontstaat hierdoor geen of weinig togt in het vertrek, hetwelk nog op de volgende wyze kan worden tegengegaan, door eene blikken of yzeren plaat, met een zeer groot aantal gaatjes doorboord, voor de benedenopening te stellen. Dewyl nu de uitgaande lucht warmer is dan de overige dampkringslucht, zal op die wyze het beoogde doel van zelf in zekere mate worden bereikt, dat wil zeggen, de bedorven lucht zal de kamer verlaten en er zal frissche lucht instroomen.

Op zeer doelmatige wyze laat zich een middel tot het ventileren van een woonvertrek, waarin geen gas wordt gebrand, op de navolgende wyze inrigten.

Men maakt eene opening in den muur van den schoorsteen ter wydte van 6 duim in het vierkant en wel naby de zoldering. Deze opening sluite men door middel van eene blikken klep, in het midden zoodanig aan twee spilletjes bevestigd, dat zy by eene geringe drukking naar binnen, dus in de opening slaat. Ten einde deze plaat zoo weinig mogelyk in het oog te doen vallen, plakt men er een stukje behangsel over en bevestigt er bovendien een koordje aan, om de opening naar willekeur te regelen. In elken schoorsteen bestaat steeds een luchtstroom en van tyd tot tyd zal de uitzetting der lucht in het vertrek de klep naar binnen in de opening drukken en op die wyze eene ventilatie doen plaats grypen. Een dergelyk middel voldoet in den regel voor kleinere vertrekken, woon- en slaapkamers zeer goed. Door schuiframen van boven en van onderen te gelyk open te zetten, bereikt men vry wel het beoogde doel en als hulpmiddel is dit mede aan te bevelen. Zyn zeer vele personen in het lokaal aanwezig en wordt het daarenboven door middel van gas verlicht, dan behooren andere middelen ter hand te worden geopend.

Laat zich dergelyk gebrek uit den aard der zaak minder gevoelen in de woningen der meest beschaafde klassen der maatschappy, het is niettemin even zeker, dat ook by hen, die tot de bedoelde klassen behooren, het begrip van de noodzakelykheid van frissche lucht voor de gezondheid nog in verre na niet zoodanig is ontwikkeld als het geval behoorde te zyn. Om hiervan een alles afdoend bewys te leveren, behoeven wy slechts te wyzen op den toestand waarin zich die uitspanningslokalen bevinden, waar heen de beschaafde klasse des winters in zoo grooten getale zich begeeft. Wy bedoelen hier in het byzonder de schouwburg- en concertzalen. Welk eene soort van lucht wordt daar in den regel ingeademd? Door verschillende oorzaken op het ergste bedorven, worden geene voldoende middelen ter hand genomen, om de lucht aldaar naar behooren te ververschen. Aan de andere zyde moet worden erkend, dat de pogingen door overigen hoogst bekwame architecten in het werk gesteld, om op zeer wetenschappelyke wyze groote lokalen te ventileren, meerendeels allergegunstigst zyn afgelopen. Wy zouden hiervan ook by ons te lande de meest afdoende voorbeelden kunnen aanwyzende, maar willen liever met een enkel woord mededeelen wat van dien aard heeft plaats gehad in het zoo practische Engeland, hetwelk door velen aan anderen steeds tot een voorbeeld wordt gesteld, als of daar geene feilen werden begaan. Waren die personen er wat beter medebekend, zy zouden weten dat er by al het goede en grootsche nog vry wat hapert.

Toen het nieuwe parlamentsgebouw, ten koste van vele millioenen ponden sterling gesticht, in zoo ver was voltooid, dat de leden van het Huis der Lords en van het Huis der Gemeenten hunne zittingen in de voor hun bestemde reusachtige zalen konden houden, bespeurden zy aldaar dat de lucht, welke zy er inademen, in verre na niet aan de vereischten voldeed. Er moesten derhalve middelen te baat genomen worden om het bestaande gebrek te verhelpen. Talloos was het aantal middelen, welke werden voorgelagen om het beoogde doel te bereiken. Elk dier ontwerpen werd beweerd te zyn onfeilbaar in zyne uitkomsten en al de overige werden verklaard te zyn louter hersenschimmen, scheeve voorstellingen van nog scheever en ongerymder begrippen van natuurkundige onderwerpen, welke allen naar hun zeggen volkomen goed begrepen. Na een langdurigen en hevigen penstryd werd eindelyk een dier bekwame mannen, in het bezit van een onfeilbaar middel om

het gebrek te verhelpen, in de gelegenheid gesteld om te toonen wat hy kon. Om de zaal van het Huis der Gemeenten te ventileren, deed men de versche lucht van de rivierzyde instroomen. Het bleek echter spoedig, dat men het kwaad slechts verergerd had, want de ondragelyke stank der rivier had men insgelyks naar binnen doen komen en de lucht in de zaal nog erger verpest dan vroeger. De kunstenaar sloot de gemaakte openingen en de aangebragte toestel werd met groote kosten naar de andere zyde van het parlamentsgebouw overgebragt, daar de noodige openingen in den muur gemaakt en van die zyde het groote werk aangevangen. Nu bleek het, dat men niet gedacht had aan de naby gelegen kenkens, zoodat men nu den geur van cotelctten en ander gebradde de zaal deed binnenstroomen. Op nieuw moest alles worden weggebroken. De kundige architect wendde zich nu naar de straatzyde, waarvan het gevolg was, dat eene zoo groote hoeveelheid stof en allerlei vuil door de werktuigen naar binnen werden gevoerd, dat ook deze derde proef als mislukt moest beschouwd worden, terwyl toen even als vroeger de toevoer van koude en verwarmde lucht op zoo ongerogelde wyze geschiedde, dat het redmiddel nog erger was dan de kwaal. Eene verbazende som was intusschen verspild zonder eenig goed gevolg. De vroeger afgewezen ontwerpers van andere plannen juichten over den nadeeligen uitslag en op nieuw togen zy aan het werk om de avontuurlykste voorstellen te doen. Een van hen by voorbeeld diende een ontwerp in tot het aanleggen van eene ruime gemetselde bris, ter lengte van ongeveer 6½ Nederlandsche myl, ten einde op die wyze versche lucht van Hampstead naar het parlamentsgebouw te voeren. Het gezond verstand der commissie door de beide huizen tot regeling dezer gewichtige aangelegenheid benoemd, behield de overhand en wees ook dit voorstel van de hand, maar de groote kwestie werd daardoor niet beslist en nog heden beproeft men te vergeefs om de bedoelde lokalen naar eisch te ventileren.

Hoe gebrekkig de aangewende middelen in het groot tot heden aan de vereischten beantwoorden, er is toch eene groote schrede voorwaarts gedaan op den goeden weg; het begrip heeft zich meer en meer gevestigd, dat middelen van dien aard in het werk behooren te worden gesteld. By het bouwen van woningen, vooral voor de arbeidende klassen, is op dit vereischte niet slechts gelet, maar door yver voor de goede zaak bezield, heeft men het eigenlyke doel wel eens overschreden, eene fout waarin men ligtelyk vervalt, indien men overtuigd is, dat pogingen ter bereiking van iets nuttigs in het werk gesteld behooren te worden en men nog min of meer in het duister rondtast met betrekking tot de aan te wenden middelen.

Gelukkig intusschen is het groote beginsel aangenomen: om gezond te leven is een eerste vereischte, dat gezonde lucht wordt ingeademd. Tot de verbreiding en bevestiging daarvan behoort ieder naar vermogen mede te werken, omdat daardoor ten krachtigste wordt bygedragen tot bevordering van het welzyn en het geluk der individuen, gedachtig aan de eeuwen oude spreuk: slechts in een gezond ligchaam woont eene gezonde ziel.

VACCINATIE en REVACCINATIE
vrywaren niet alleen individueel voor pokken, maar kunnen ook, wanneer zy met zorg algemeen worden aangewend, eene bestaande pokken-epidemie in haren voortgang stuiten.

Wanneer eene ziekte, gelyk nu alhier de pokken, ergens epidemisch heerscht, dan ziet men dat zy niet alle personen gelyktydig aantast, maar zich successivelyk openbaart by individuen, die intusschen aan dezelfde schadelijke invloeden zyn blootgesteld. Dit komt omdat voor de voortplanting eener ziekte haar besmettingsvermogen niet genoegzaam is; zy moet ook eenen geschikten grond voor hare ontwikkeling vinden, eene byzondere gesteldheid van het organisme aantreffen om hare smetstof te ontvangen en te verwerken.

Van alle epidemien in gewone tyden verspreiden zich dan ook de pokken met den meesten spoed, omdat zy by het menschelyk geslacht een geschikten bodem vindt om weelderig te tieren, omdat de vatbaarheid voor pokken met weinige uitzondering by alle menschen groot is; zoo zelfs dat men die ziekte vroeger beschouwde als eene natuurlyke en nuttige zuivering van het bloed, of wel als noodzakelyk voor eene gezonde ontwikkeling van het ligchaam, omdat zy aan den kinderlyken leeftyd eigen is, van daar de naam kinderziekte.

Gelukkig echter voor het thans levende geslacht is men van deze dwaling terug gekomen en heeft men eerst door inoculatie der stof van goedaardige pokken en later door Jenner's onschatbare uitvinding, de vaccinatie, het middel gevonden om de groote vatbaarheid der menschen voor de pokken, zoo niet geheel uiteroeyen, ten minste in hooge mate te verminderen.

De inoculatie is tegenwoordig door onderscheidene regeringen verboden, omdat men

daardoor gevaarlyke gevallen van pokken heeft zien ontstaan en omdat de geinoculeerden zelfs by een gunstig verloop der inoculatie anderen kunnen besmetten en alzoo tot de verspreiding van pokken wezenlyk bydragen; terwyl de vaccinatie algemeen bevordert en aangemoedigd moet worden, omdat zy niet gevaarlyk is, geene vrees voor besmetting van anderen geeft en niettemin voor pokken vrywaart of althans haar gevaarlyk karakter zeer vermindert. Zoo als nu weer overtuigend gebleken is by de in het pokken-hospitaal te Cher Asile opgenomene en by de in de stad en op Pietermaai door den Heer Kegel behandelde lyders; namelijk:

Van de 44 lyders aan kwaadaardige pokken, die van den 1 Augustus tot den 6 September op Cher Asile behandeld zyn, was eene vrouw gevaccineerd, die ook reeds eenmaal te Venezuela de ziekte had doorgestaan; 5 waren als kind en de overigen nooit gevaccineerd geweest. Van de 26 in denzelfden tydverloop aldaar overledene lyders, waren behalve de hierboven gemelde vrouw nog twee vrouwen als kind gevaccineerd geweest. Een dezer twee vrouwen had echter goedaardige pokken en is in het tydperk van bloei der ziekte subiet overleden aan eene bloedspuwing. De overige overledenen waren niet gevaccineerd.

Van de 99 lyders aan pokken, die door den Heer Kegel van den 1 tot den 29 Augustus op Pietermaai en in de Willemstad behandeld zyn, waren 29 in vroegeren leeftyd gevaccineerd, 55 waren nooit gevaccineerd en van 15 was de vaccinatie twyfelachtig. Van de 10 overledenen was slechts een in vroegeren leeftyd gevaccineerd; 7 waren niet gevaccineerd en by 2 was de vaccinatie twyfelachtig.

Deze feiten pleiten sterk voor het groote nut der vaccinatie. Om daarvan echter het gewenschte voordeel te erlangen, moet zy in allen deele deugdelyk zyn. De stof, die men daarvoor gebruikt, moet genomen worden onder de gunstigste voorwaarden voor hare werkzaamheid, van gezonde wel gevoede kinderen, die voor de eerste maal gevaccineerd zyn, uit groote, bloeiende, mooigevormde vaccine puisten van 6 tot 8 dagen oud. De blaarvormige op pemphigus gelykende puisten, waaruit zich by het eerste prikje onmiddelyk veel vocht ontlast, deugen niet.

Ook is het niet onbelangryk met hoevele steken men gevaccineerd wordt. De ondervinding heeft geleerd dat de na vaccinatie overgeblevene vatbaarheid voor pokken zich meer of min verhoudt naar het getal vaccinatie likteekens. Zoo heeft onder anderen Marson opgemerkt dat van 768 pokkilyders met een vaccinatie likteeken 559 gewyzigde pokken (varioloiden) hadden en drie stierven. Van 608 lyders met twee vaccinatie likteekens 486 varioloiden hadden en een stierf. Van 187 lyders met drie likteekens 156 gewyzigde pokken hadden en eindelyk van 202 lyders met 4 en meer likteekens 182 varioloiden hadden en geen stierf.

Verder heeft de ondervinding bewezen dat het niet genoegzaam is eens te zyn gevaccineerd om altyd voor pokken gevrywaard te blijven. Hoelang het voorbehoedend vermogen van eene deugdelyke vaccinatie duurt, zyn de gevoelens niet eens; maar als zeker kan men aannemen dat om voor de pokken gevrywaard te blijven het dringend noodzakelyk is om na als kind te zyn gevaccineerd, zich in den volwassen leeftyd te laten revaccineren en by het heerschen eener pokken-epidemie, moet ieder, die in de laatste 5 jaren niet is gevaccineerd geworden, zich aan de vaccinatie onderwerpen.

Dat eindelyk vaccinatie en revaccinatie niet alleen individueel behoeden voor pokken, maar ook by eene zorgvuldige algemeene toepassing eene pokken-epidemie in haren voortgang kan stuiten, door by al de bewoners der plaats, alwaar de epidemie heerscht, de vatbaarheid voor pokken te ontnemen, is eene waarheid, die uit de geschiedenis van eenige epidemien beezen wordt; gelyk onder anderen blykt uit den volgenden korten inhoud der mededeelingen van Dr. Guntrae in de *Gazette des Hopitaux* van den 11 July 1857 betreffende eene door hem waargenomen pokken-epidemie.

"In eene gemeente van p. m. 2600 zielen werd eene gevaccineerde vrouw op het einde van October 1853 door pokken aangetast, welke zy opgedaan had gedurende haar verblyf by een bloedverwant aan dezelfde ziekte lydende. Zy werd opgepast door hare moeder, die toen ook de pokken kreeg, ofschoon 52 jaren oud en in jeugdigen leeftyd gevaccineerd. Beide herstelden, maar in het begin van January daaropvolgende begon de ziekte zich in de gemeente epidemisch te verspreiden, zoodat het getal aangetasten spoedig 180 beliep en den 10 February tot 260 geklommen was. Dagelyks werden velen aangetast, mannen, vrouwen, gevaccineerden en niet gevaccineerden. Zy zelve, die vroeger pokken hebben gehad, moesten den tol betalen aan den epidemischen invloed. Maar by de gevaccineerden werd waargenomen dat de pokken zich niet vertoonden by kinderen beneden de 12 jaren en dat zy heviger was naarmate de aangetaste ouder was, d. i. meer verwyderd van het tydperk, waarop de vaccinatie heeft plaats gehad. Vele families hebben hiervan treffende voorbeelden opgeleverd en o-

ver het algemeen heeft men ondervonden, dat de ziekte by de gevaccineerden aanmerkelyk gewyzigd en veel minder gevaarlyk was. Van de overledenen was geen gevaccineerd.

"Om deze epidemie in haren voortgang te stuiten, werd toen besloten tot eene algemeene vaccinatie en revaccinatie, welke onmiddelyk ondernomen en met zorg uitgevoerd werd, zoodat in minder dan 10 dagen 180 vaccinatie en 712 revaccinatie plaats hadden. Het gevolg hiervan overtrof alle verwachting, de epidemie werd onmiddelyk bedwongen (l'epidemie fut arrêtée sur-le-champs).

Ten slotte maakte Dr. Guntrac op grond van zyne waarnemingen de volgende conclusie betreffende de door hem beschrevene epidemie:

"De pokken heeft by voorkur de niet gevaccineerden en de op vroegeren leeftyd gevaccineerden aangetast; terwyl de nieuwelings gevaccineerden vry zyn gebleven.

"De epidemie heeft getoond dat mogt al de vaccine geen voortdurend of onvoorwaardelyk voorbehoedmiddel zyn voor pokken, zy niettemin een heilzamen invloed uitoefent op den uitgang der ziekte door haren duur te verkorten en haar gevaar te verminderen.

"De vaccinatie en revaccinatie met zorg algemeen aangewend heeft de met volle kracht heerschende epidemie in haren voortgang gestuit. Zy hebben ontwyfelbaar de individuele vatbaarheid voor pokken weggenomen en zelfs by personen, die reeds onder den invloed der besmetting waren, een gunstigen invloed uitgeoefend."

Met dit schryven hoopt de ondergeteekende eene thans hoogst noodzakelyke warme belangstelling in de vaccinatie en revaccinatie alhier algemeen op te wekken; opdat by een ieder door inenting van koepokstof de vatbaarheid voor pokken ontnomen en daardoor de moorddadig heerschende epidemie gestuit worde.

Curacao den 18 September 1862.
De Officier van Gezondheid 1e. klasse,
Chef van de Geneeskundige dienst,
FERGUSON.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 18 September 1862.

NAMENS den heer Gouverneur wordt bekend gemaakt dat de verpleegkosten voor slaven, die aan pokken lyden, en in het hospitaal op Cher-Asile worden opgenomen gebracht zyn op 40 centen daags, en dus gelyk zyn gesteld met die welke in het gasthuis worden betaald.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 19 September 1862.

BY Gouvernements beschikking van den 16 dezer No. 646, is de militair *Godefridus Ryssenius*, by de brigade maréchaussée alhier op de proef gedetacheerd.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 19 September 1862.

BY Gouvernements beschikking van den 16 dezer No. 647, zyn onder 's Konings nadere goedkeuring, bevorderd tot Commis, de klerk van den eersten rang *Jan Frederik Quast Pz.*,

tot Klerk van den eersten rang, de Klerk van den tweeden rang *Jan Willem Koentze*, tot Klerk van den tweeden rang, de Klerk van den derden rang, *Johan Peter Eskildsen*.

Voorts benoemd: tot Klerk van den derden rang, de Heer *Eduard Elisabeth Jarman*.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

Eerste Afkondiging.

1862.

No. 54. Sept. 19. van den slaaf *Saturnino Oracio*, oud 2 jaren, zoon van *Beatris*, toebehoorende aan *Abigaël Lopez Henriquez*, zich genoemd hebbende *Abigaël Lopez Namias*, thans gehuwd met *A. Mendez Chumaceiro Az.*

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

KOLONIALE SECRETARY.

Curacao den 19 September 1862.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 27 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17 oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

HET vertrek der Pakket is bepaald op Maandag, den 22 dezer; de brievenzakken voor Europa en St. Thomas zullen op dien dag des namiddags om 2 ure gesloten worden.

Curacao den 19 September 1862.
De Commis belast met de Post directie,
J. J. DAM.

TER verzending naar Nederland per de Nederlandsche Brik genaamd *SANTA ROSA*, wordt ter Postery een brievenzak opgemaakt, welke op Dingsdag, den 23 dezer, des namiddags om een ure, zal gesloten worden.

Curacao den 19 September 1862.

De Commis belast met de Post-directie,
J. J. DAM.

Lyst van de ter Postery liggende brieven, aangebragt in de laatste acht dagen.

Suares en Brandao.	Secilia Ladville.
Zacarias Briceño.	Mosch de Marchena.
Ephraim Curiel.	A. M. de Marchena.
I. Namia de Crasto.	Jejez Maduro.
IsabelViuda Castiñaga.	Petrona Marten.
C. H. Gerlein.	Joseph Penso.
D. C. Henriquez.	J. H. Penso.

Curacao den 19 September 1862.

De Commis belast met de Post-directie,
J. J. DAM.

Publieke Verkoop.

DE ondergeteekende, aanvaard hebbende den boedel en de nalatenschap van wylen den Heer *J. A. QUAST*, zal op Dingsdag, den 7 October dezes jaars, des middags te 12 ure, vóór het Weeskamersgebouw op publieke veiling doen verkoopen:—

HET EFFECT No. 15 en 16 gelegen op Scharlo met het daarop staande **HEERENHUIS, VIER AFDAKKEN, TWEE REGENBAKKEN, PAARDENSTAL**, enz.

De koop- en opdrachtbrieven van het voormelde effect zullen, met en benevens de yeilconditien, gedurende acht dagen vóór de verkoop, ten vendukantore ter inzage liggen.

Curacao den 19 September 1862.

C. M. NUBOER.

• Uit de hand te koop

EENE wel geconditioneerde en goed onderhouden **PIANO**, uit de beroemde fabriek van **BACON EN RAVEN**, zoo goed als nieuw.— Te bevragen by

C. M. NUBOER.

Curacao den 19 September 1862.

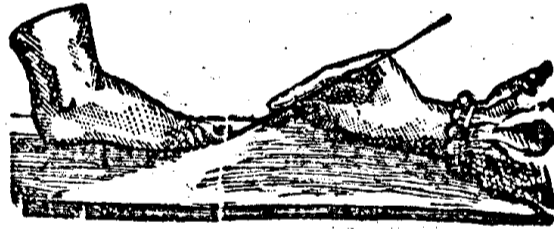
DE ondergeteekenden maken het geëerde publiek by deze bekend, dat zy alle soorten van lampen veranderen tot het gebruik van kerosene olie.

GEB. SCHEIDELAAR.

Dienstbeurten by de Spaarbank.

Zaturdag den 20 September 1862.

Bestuurder de Heer Mr. Sol. C. Henriquez.
Commissarissen de Heeren S. de Casseres en Wm. Chapman.

CALLISTA IMPERIAL.

HOTEL ORANJE.

QUITA los callos por mas viejos y fuertes que sean sin causar dolor en el espacio de dos segundos sacando la raiz, pudiendo el operado calzarse despues con el calzado mas ajustado que fuese.

Curacao 19 de Setiembre 1862.

JUAN NOGUES.

C U R A Ç A O .

Vaartungen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—September.

- 13 ned. bark de Hoop, Torbed, Bonaire.
- „ topz. sch. Garibaldi, Groos, New York.
- „ golet Aurora, Profeet, Cumarebo.
- 15 „ bark Jane, Vermeulen, Bonaire.
- ven. boot Diligencia, Lastra, Coro.
- „ golet Carolina, Valles, Coro.
- 16 ned. „ Morris, Montanus, Savanilla.
- „ „ Carmelita, Curiel, Rio Hacha.
- „ „ Margaritha, Gaerste Jz., Jacmel.
- ven. „ Zoila, Aispurua, Maracaibo.
- 18 „ boot Zofia, Firme, Pto. Cabello.
- ned. golet Amalia, da Costa Gomes, St. Dom.
- 19 „ „ 4 de Marzo, Langlois, Savanilla.
- „ „ Telégrafo, van Grieken, Maracaibo.

UITGEKLAARD.—September.

- 12 ned. bark Aurora, Neuman.
- 15 „ golet Simon Bolivar, Rinaldo.
- 17 „ „ Antonia, Profeet.
- „ „ Morris, Montanus.
- 18 ven. „ Isabel, Paula.
- eng. sch. brik Wave, Powell.
- ned. bark de Hoop, Torbed.
- „ „ Jane, Vermeulen.
- 19 „ golet Sarah, Neuman Cz.
- „ „ Telégrafo, van Grieken.

VERTROKKEN: Verleden Zaturdag, den 13, Z. M. Stoomfregat *ZEELAND*, Kommandant Kapitein ter zee *G. FABIUS*, naar Nederland. Buiten de haven deed de *ZEELAND* een saluut hetwelk van het Waterfort werd beantwoord.

Met de aankomst op den 12 dezer, van den Nederlandschen schoener *GARIBALDI*, Kapitein *GROOS*, hebben wy Nieuw Yorksche Couranten tot de dagteekening van den 16 Augustus ontvangen. Uit deze Couranten nemen wy de volgende berigten over:

Den 9 Augustus had er een hevig gevecht plaats zes mylen ten zuiden van Culpepper Court House tusschen de legerafdeeling van Generaal Banks en die van Generaal Stonewall Jackson, hetwelk in den morgen begonnen is en met korte tusschenpozingen tot tegen middernacht heeft geduurd. De eerstgenoemde Generaal was de aanvaller. Tegen den avond om ½ 8 ure namen de afdeelingen troepen van Generaal Pope en Mc. Dowell deel aan het gevecht. Generaal Banks moest echter met groot verlies terugtrekken en eene positie nemen buiten het bereik der vyandelyke battery. Het gevecht was bloedig; wederzyds heeft men groot verlies aan manschappen geleden.

Latere berigten vermelden dat de geheele krygsmagt van Generaal Jackson hare positie verlaten had en op de hielen vervolgd werd door Generaal Buford met zyne ruitery en artillerie, met het gevolg dat hy genoodzaakt werd de bruggen door brand te vernielen om zich te redden. Het dal van Shenandoah en de gansche landstreek van Manassas tot Gordonsville is door den vyand verlaten.

Het volgende is overgenomen uit de *Daily Express* van Petersburg, van den 9 Augustus:

Richmond, 8 Aug. Een berigt van Generaal Van Dorn aan den Secretaris Malnory bevat dat het ramschip *Arkansas*, Luitenant Stephens, vernield is geworden. Het vertrok den 4 van Vicksburg om deel te nemen aan den aanval tegen *Baton Rouge*; voorby Bayou Sara kreeg de stoommachine een gebrek en terwyl men bezig was het te herstellen, werd het schip door de federale gunboten aangevallen, en na eene dappere verdediging heeft men het verlaten en in de lucht doen springen. De officieren en scheepsvolk zyn in veiligheid aan wal gekomen.

Volgens een ander berigt van *Cairo* 12 Aug., werd *Baton Rouge* den 5, in den morgen, door *Brickenridge* aangevallen, hy werd met groot verlies terug geslagen, om dat het ramschip *Arkansas* niet by tyds gekomen was. In den namiddag van denzelfden dag deelde hy per telegraaf aan de *Appeal* van Grenada mede, dat de *Arkansas* was aangekomen en twee van de gunboten der Federalen vernield en de vloot van daar verdreven had, en dat hy de gansche krygsmagt aldaar krygsgevangen had gemaakt.

De *Bulletin* bevat een berigt, vermeldende dat *Brickenbridge*, den 6 *Baton Rouge* aangevallen en veroverd heeft.

Er zal eene nieuwe ligting van nog 300,000 man plaats hebben. Van het Departement van Oorlog is een bevel uitgevaardigd om te verhinderen dat niemand, die dienstpligtig is, uit het land ga en zich aan de loting onttrekke. Het euvreedig aandeel van den staat New York in de ligting is 59,705 man. De loting zou den 1 September een aanvang nemen. Voor de 600,000 man nieuwe ligting worden er 25,000 hoofd en mindere officieren vereischt.

Negersoldaten.—Het schynt dat de eerste proefneming om negersoldaten in de V. E. Staten van Amerika intevoeren mislukt is. Generaal Hunter heeft zyn negerregement ontbonden, waarschynlyk op orders van het gouvernement te Washington.

Naar luid van berigten van *Maracaibo* van den 5 dezer, hebben de parochien "Machiques" en "Cristo de Aranza" in de provintie *Maracaibo*, ook zich verklaard tegen het Bestuur van den Heer *Pedro José Rojas*, Secretaris Generaal van Generaal *Paez*, oppergezagvoerder in de republiek *Venezuela*.

Naar men verneemt heeft het Bestuur te *Caracas* de verklaring van *Maracaibo* afgekeurd en is niet van voornemen den Heer *Rojas* afzetten. Er is eene commissie van *Caracas* naar *Maracaibo* gezonden om de zaak te bemiddelen, welke commissie echter onverrichter zake te *Coro* is teruggekeerd om by gelegenheid naar *La Guayra* te vertrekken.

By de aankomst van de commissie te *Punta Palma* werd eene commissie van de stad gezonden om te vernemen of het gouvernement te *Caracas* de vordering van *Maracaibo* ingewilligd en den Heer *Rojas* afgezet had, en op een ontkennend antwoord werd den leden der commissie te kennen gegeven, dat zy door het Bestuur niet zouden ontvangen worden en naar *Caracas* konden terugkeeren. Zy zouden met den *Venezolaanschen* schoener *ZOILA* alhier gekomen zyn, maar op den overtocht ontmoette de *ZOILA* een *Venezolaansch* oorlogsvaartuig, die hen aan boord nam en naar *Coro* heeft overgebracht.

VACCINATIE.

KINDERZIEKTE EN DERZELVER
BEHOEDMIDDEL, DE VACCINE.(Uit de Curaçaosche Courant van den 12
January 1828.)

MYN HEER, DE REDACTEUR!

Met leedwezen moet ik ooggetuige zyn der verwoesting, welke de kinderziekte op dit eiland aanrigt, en het grieft my zeer te bemerken dat de inwoners, die tot hiertoe vertrouwen gesteld hebben in de heilzame uitwerking der vaccine, nu eenigzins in hun geloof beginnen te wankelen en de zaak in twyfel te trekken, daar de gevaccineerden wederom door de kinderziekte aangetast worden. Ik neem de vryheid door middel van Uwe Courant het publiek eenige daadzaken en gevoelens van achtingswaardige mannen over het onderwerp voortteleggen.

De ontdekking der vaccine in 1795 en derzelve opvolgelyke bekendmaking aan de wereld in 1798 door Dr. Edward Jenner openen eene nieuwe bron van navorsching voor de beoefenaars der geneeskunde. De proeven door den ontdekker strekten om te bewyzen, dat wanneer de smetstof dier ziekte in de koe, namelyk de koepok, overgebracht wierd in het gestel van eenig mensch, zoodanig persoon geheel bevryd bleef der besmetting van de kinderziekte. Dit werd publiek gemaakt, en het onderwerp trok tot zich de aandacht van de groote mannen en geleerde genootschappen in Europa.

In Engeland maakten Dr. Pearson van het hospitaal van St. George en Dr. Woodville van het Vaccinatie Instituut te Londen den uitslag hunner proeven algemeen bekend, welke ten sterkste de waarnemingen en gevoelens van den vermaarden ontdekker bevestigden. Zy vergenoegden zich niet slechts met de stof in het gestel der aan hunne zorg toevertrouwde kinderen in te voeren, maar stelden die kinderen tevens bloot, by verschillende gelegenheden, aan de besmetting der kinderziekte; doch geen dezer kinderen werd door die ziekte aangetast.

De in Duitschland, Genève, Italie en Frankryk gedane waarnemingen dienen allen ter bevestiging der uitkomst van de door den bovengemelden Heer genomene proeven. In het bericht van het Committee, benoemd door het Wis- en Natuurkundige Genootschap te Parys vinden wy het volgende: *Verscheidene malen heeft men gevaccineerde kinderen met kinderen door de kinderziekte aangetast samen laten slapen, en deze ziekte heeft zich nooit aan de gevaccineerden in geen dezer proeven medegedeeld, waarvan men eene naauwkeurige bevestiging heeft kunnen erlangen.* Deze gelukkige uitkomst bevoogde de ouders om hunne kinderen te laten vaccineren, en de zaak werd weldra algemeen; zelfs in China, waar men zeer ingenomen was met de inenting van de kinderziekte, nam de vaccine hare plaats in.

Onlangs verscheen in Schotland en Amerika eene ziekte, welke door dezelfde voortteekens gekenmerkt werd als die, welke by de kinderziekte waargenomen worden. Deze ziekte, zoo vreemd als het mogt schynen, was echter geene andere dan de wezenlyke kinderziekte, maar altyd zachter in hare uitwerking op degenen, die gevaccineerd waren. Ik behoef myne lezers niet te vertellen dat het dezelfde ziekte is, welke thans alhier heerscht. Men mogt vragen: hoe het dan komt, dat de zoo hoog geprezen vaccine thans geene uitwerking meer heeft? Hierop zal ik antwoorden dat, wanneer men de zaak naauwkeurig naga, het blyken zal dat zy hare deugdzaamheid niet verloren heeft, en ik zou eerder derzelve mislukking aan de volgende redenen toeschryven: Eerstelyk dat sedert den tyd van Dr. Jenner, de geneesheeren niet genoegzaam zorgvuldig waren ten aanzien van de stof, welke daartoe genomen moet worden;—tweeden dat men toegestaan heeft aan menschen buiten het vak, bygevolg onkundigen, om zyne kinderen en toevertrouwden te vaccineren;—derden dat de gevaccineerden eenigen tyd vóór de vaccinatie blootgesteld zyn geweest aan de besmetting der kinderziekte, en de smetstof dezer ziekte in hun gestel overgenomen hebben, welke schoon verholten in het ligchaam, echter door de minste oorzaak, als koude by voorbeeld, ontwikkeld kan worden.

Om de eerste stelling te bewyzen is het slechts noodig te melden dat het welgelukken der vaccinatie geheel en al afhangt van de hoedanigheid der stof. Vele geneesheeren nemen de stof uit den arm onverschillig op welken tyd ook der vorming van de pok, en aangenomen dat de pok de echte zy, wanneer echter de stof te oud is, dan zal zy eene valsche pok geven. Laat ons voor een oogenblik na-gaan de aanwyzingen van Dr. Jenner zelf: "Dat het vaccine vocht genomen worde ter inenting, uit eene pok, welke haren geregelden voortgang heeft gehad en het ware vaccine

karakter bezit, op welken dag ook van den vyfden tot den achtsten, ja zelfs een tot twee dagen later, echter zoo lang de roode kring om de pok nog niet gevormd is; wanneer de roode kring reeds gevormd is, zal het altyd beter zyn niet meer vocht uit die pok te nemen." Verder "Het vocht der vaccine is onderworpen aan ontbinding door omstandigheden, welke niets beduidend mogen schynen, welke echter in staat zyn haar vermogen te benemen.—In dit geval brengt het vocht eene valsche of onechte pok voort, gelyk zulks genoemd wordt; dat is eene pok of uitzetting op den arm, welke de kenmerken der ware pok niet bezit." Indien nu het vocht, dat genomen wordt om er mede te vaccineren niet goed is, zoo volgt van zelve hieruit dat die pok valsch zal zyn.

Tot staving der waarheid van deze bewering lezen wy het bericht van het Committee van wege het bovengemelde Genootschap te Parys, waarin voorkomt dat de stof uit Engeland in gemelde hoofdstad aangebragt door den Heer Aubert, geneesheer te Genève, de echte pok niet voortgebragt heeft; maar dat met de aankomst van Dr. Woodville met echte stof, men eene voldoende uitkomst verkregen heeft, en dat men toen het verschil van karakter, hetwelk er tusschen de echte en de valsche stof bestaat, heeft leeren kennen.

Ten opzichte der tweede stelling zal elk een, die een weinig nadenkt, inzien hoe onvoorzigtig het is, het leven hunner kinderen te vertrouwen in handen van menschen, die geheel onkundig zyn in hetgeen zy doen, en gevolglyk zich ligtelyk in den aard der pok kunnen vergissen. Tevens wil ik hier aanmerken, dat ik het altoos beschouwd heb als iets, waarmede de publieke autoriteiten zich behoorden te bemoeijen; want wanneer er menschen mogten gevonden worden, die dwaas genoeg zyn de onbevoegden hierin aantemoedigen, dat zy dan gestraft worden.

Het derde punt wordt door de geneeskundige theorie ondersteund, doch kan niet als eene daadzaak staande gehouden worden. Hieruit zien wy dat de deugdzaamheid der vaccine niet zoo ligtelyk in twyfel moet getrokken worden; maar integendeel behooren wy de vaccinatie aantemoedigen en te zorgen dat het vaccineren behoorlyk geschiede.

Een schryver, Dr. John Bell, merkt aan in het 10e. nummer van het "Genees- en Natuurkundig dagblad," uitgegeven door Drs. Beck, Peixotto en Bell, handelende over deze ziekte, toen zy in 1823 en 1824 in de stad Nieuw York heerschte, dat: 1ten de vaccine een volkomen behoedmiddel is voor een zeer groot gedeelte dergenen, die blootgesteld zyn aan de besmetting der kinderziekte. 2den. Zy wyzig eenigzins de vatbaarheid voor de kinderziekte en maakt den aanval zachter, ofschoon de maag en de ademhalingswerktuigen meer dikwyls aangedaan worden dan in haren gewonen loop. 3den. Zy bezit eene tegenwerkende kracht op den voortgang der ontsteking by de uitbotting en verkort derzelve loop; in de meeste gevallen belet zy het overgaan tot rypheid en byna altyd de verschyning van eene bykomende koorts. 4den. Zy verhoedt byna alle gevaren van een noodlottig uiteinde.

Of deze gevoelens al of niet naauwkeurig zyn, laat ik aan ondervindingen in de toekomst over, om zulks te bewyzen, ofschoon het myn stellig gevoelen is, dat de vaccinatie, wanneer zy behoorlyk geschiede, een volmaakt behoedmiddel is tegen den aanval der kinderziekte. Trouwens de ondervinding leert dagelyks dat de aanvallen der kinderziekte minder hevig zyn, wanneer de vaccinestof reeds in het gestel is gebragt, dan wanneer het niet is.—Slechts een klein getal dergenen op dit eiland, die gevaccineerd waren, hebben de kinderziekte wederom gekregen.

Aangezien dan de vaccinatie de hevigheid der kinderziekte beneemt, zoo zyn wy gehouden al de aan onze zorgen toevertrouwde personen te laten vaccineren; want dit vermindert het lyden van onze natuurgenoeten.

Alvorens hiermede te eindigen wil ik den bevoegde autoriteiten aanbevelen een instituut op te richten onder het toezigt van het gouvernement, ten einde ryken en armen te doen vaccineren door zoodanige personen, die daartoe bekwaam geoordeeld worden; het zal dan de pligt dier personen zyn om zich van versche vaccinestof te voorzien.

EEN GENEESHEER.

Kinderpok-inenting.—Te Konstantinopel werden reeds ten jare 1713 de Kinderpokken ingeënt. Lady Montague, gemalin van den Engelschen gezant aldaar, maakte die inenting in 1722 te Londen bekend, en de kunstbewerking werd aldaar aan twee princessen verrigt.

De natuurlyke pokken raapten den zeventienden kranke weg; de ingeente slechts den driehonderd twaalfden, en behield alzoo deze kunstbewerking van een millioen menschen omtrent 150,000 in het leven.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 12 September 1862.

BY Gouvernements beschikking van den 10 dezer No. 636, zyn onder nadere goedkeuring des Konings benoemd:

1° tot Lid van de adviserende Commissie op St. Martin (N. G.) de heer *D. C. van Romondt*,

2° tot President van de Regtbank op St. Martin (N. G.) de heer *P. P. Maillard*, lid van gezegd collegie, en

3° tot Lid van de Regtbank op dat eiland de heer *L. Percival Jr.*

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

Administratie van Financien.

ADVERTISSEMENT

wegens het koopen of hu-
ren van Plantagien.

BY het Gouvernement benooidgd zynde
PLANTAGIEN

IN DE OOST EN WEST DIVISIE,

met goede gronden, goede hoofdwooningen en
by voorkeur met bygebouwen,

zoo worden de eigenaren daarvan, die genegen zyn dezelve te verkoopen of te verhuren, by deze verzocht zich aantemelden ter Administratie van Financien uiterlyk tot op Dingsdag, den 30 dezer, met mededeeling welke gebouwen op de plantagien staan en hoeveel vertrekken ze bevatten, alsmede met opgaf van koop of huurpys.

Curaçao den 12 September 1862.

De Administrateur van Financien,
GORSIRA.

OPROEPING

van Crediteuren.

AL degenen, die eenige vorderingen of pre-tentien vermeenen te hebben tegen den boedel van wylen ANNA ELIZABETH DE LANNOY, weduwe J. LAMBERTUS, worden verzocht, dezelve met de behoorlyke bewyzen binnen den tyd van drie weken ter Weeskamer aan den ondergeteekende intezenden.

Curaçao den 11 September 1862.

De Weesmeester,
P. T. KRAFFT.

OPROEPING

van Debiteuren en Crediteuren.

DE ondergeteekende roept hierby op al degenen, die aan hem of wylen zyne echtgenoot schuldig zyn, om hunne rekeningen binnen den tyd van dertig dagen na dato te laten aanzuiveren, en aangezien hy aansprakelyk blyft voor de schulden van zyne overledene echtgenoot zoo verzoekt hy al diegenen, die iets van hem of van de overledene te vorderen hebben, om hunne rekening binnen den bovenstaanden termyn by hem in te zenden.

Curaçao den 12 September 1862.

ANTONIO RUIZ.

In lading naar Amsterdam,

TE vertrekken op Zaturdag, den 27 dezer, de Nederlandsche Clipperbrik SANTA ROSA, gevoerd door Kapitein J. A. BUIKES.

Voor vracht en passage vervoegte men zich by
HELLMUND & Co.
Curaçao den 10 September 1862.

DE HOORN

VAN

OVERVLOED.

ONTVANGEN per SANTA ROSA:—Anchovis, Banket, Dominic Klontjes, Jenéver op Bessen en Citroenen, Kaas, Revalenta a f 1. 50 per pak, Racahout, Stoffers a 50 en 60 centen, Notenmuscaat a f 1. 50 per lb., Zwarte Thee van f 1. 50 tot f 5 per lb., Zoethout a 60 centen per lb., Likeuren in 1/1, 1/2 en 1/4 flesschen, Deventer en Sucade Koeken met en zonder opschriften van f 1 tot f 8, Boter a f 8. 50 per vaatje van 10 lb.,
ENZ. ENZ. ENZ.

Curaçao den 12 September 1862.

TE KOOP
by M. Senior,

in zyne Slytery aan den Waterkant,
tegen zeer lage pryzen,

Raap en Patent olie by pullen en gallon—Broodsuiker—onderscheidene soorten Brandewyn en Rum—Genever—Dameslikeuren—La Reina Victoria—Anisao—Bier—Eau de Cologne en Bay Rum.

Curaçao den 5 September 1862.

Gedrukt ter Drukkery van

A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN w^z.